

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима)

1.1 Овај студијски програм има следеће елементе:

а. Назив и циљеви студијског програма:

Назив програма – Основне академске студије (ОАС) Менаџмент и бизнис

Нови студијски студијски програм основне академске студије - Менаџмент и бизнис је настао у складу са исказаним интересовањем студената и напором Факултета за право, безбедност и менаџмент „Константин Велики" Ниш (у даљем тексту Факултет) да унапреди квалитет својих студијских програма.

Основни циљ студијског програма је упознавање студената са теоријским и практичним академским знањима и вештинама из области менаџмента, бизниса, организације и других дисциплина заступљених у студијском програму, односно образовање дипломираних менаџера чије ће компетенције бити усвојена интегрисана професионална знања потребна за успешно обављање стручних послова у оквиру различитих сектора и функција у различитим врстама предузећа и других организација и институција у земљи и шире.

б. Врста студија и исход процеса учења у складу са законом који утврђује национални оквир квалификација

Основне академске студије, први ниво студија – ниво квалификација 6.2, према НОКС.

Исход процеса учења су компетентни дипломирани менаџери оспособљени за рад у све захтевнијим условима привређивања, кадрови који задовољавају реалне потребе тржишта за ресурсима овог профила у нашој земљи и шире (детаљније у Стандарду 4).

в. Стручни, академски, научни односно уметнички назив

Стручно звање које стиче студент завршетком овог студијског програма је - дипломирани менаџер, (дипл. менаџ.) [Уводна табела](#).

г. Услови за упис на студијски програм

Упис кандидата се врши на основу конкурса који Факултет расписује.

Ближи услови за упис, као и поступак уписа на студијски програм дефинисани су Статутом Факултета и [Правилником о основним и мастер академским студијама](#).

ђ. Листа обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем; Листа обавезних и изборних предмета је дата у курикулуму студијског програма, [Табела 5.1](#)

е. Начин извођења студија и потребно време за извођење појединих врста студија;

Настава се изводи континуирано током 8 семестара – 240 ЕСПБ, према утврђеном наставном плану и програму. Школска година је подељена на два семестра, од којих сваки траје 15 недеља. Наставним планом утврђују се наставни предмети по научним, односно стручним областима, њихов распоред по годинама студија и семестрима, седмични и годишњи/семестрални број часова наставе и трајање студија. Активна настава се остварује кроз предавања, вежбе, консултације и менторски рад. Облици извођења наставе зависе од типа наставе: активна настава, самостални рад студената, колоквијуми, семинари, испити, домаћи радови, израда завршног рада итд. Сви облици наставе, провере знања и вештина одржавају се према унапред утврђеним предиспитним обавезама и завршним испитним захтевима за сваки предмет. Настава на студијском програму поред екс катедре је интерактивног карактера и обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. На вежбама се решавају конкретни задаци, апликативни проблеми и излажу примери који додатно илуструју градиво. Предавања, вежбе и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду наставе.

ж. Бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са европским системом преноса бодова (ЕСПБ);

Курикулум студијског програма се заснива на бази јединствених европских норматива и стандарда предвиђених Болоњском декларацијом. Програм припада пољу друштвено-хуманистичких наука, траје четири године (8 семестара), има укупно 240 ЕСПБ бодова, (60 бодова по години). Бодовна вредност сваког предмета исказана је у курикулуму студијског програма и у спецификацијама предмета, [Табела 5.1](#), [Табела 5.2](#)).

На првој години студија изучава се 8 обавезних наставних предмета, на другој години се изучава 8 наставних предмета од којих је 7 обавезних и 1 изборни предмет од 2 понуђена предмета.

На трећој години се изучава 8 наставних предмета од којих је: 5 обавезних и 3 изборна предмета (од 6 понуђених);

На четвртој години студија се изучава 7 наставних предмета од којих је: 5 обавезних и 2 изборна предмета (од 4 понуђена).

Стручна пракса, Предмет завршног рада и Завршни рад су обавезни и улазе у укупан број бодова.

Структура курикулума са листом обавезних и изборних предмета је конципирана тако да су предмети у директној функцији остваривања циљева програма. Садржај програма, листа обавезних и изборних подручја, начин извођења, потребно време, предуслови за упис појединих предмета, бодовна вредност предмета, Стручне праксе, Предмета завршног рада и Завршног рада дати су у прилогу као Књига предмета [Табела 5.2](#)

з. Бодовна вредност завршног рада је приказана у курикулуму студијског програма [Табела 5.1.](#)

и. Предуслови за упис појединих предмета дати су за сваки предмет појединачно у [Табела 5.2](#)

ј. начин избора предмета из других студијских програма и прелазак са друге истородне или сродне високошколске установе и наставак студирања на Факултету уређен је [Правилником о основним и мастер академским студијама.](#)

к. Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних студијских програма су утврђени чл. 34 [Правилника о основним и мастер академских студија.](#) Кандидат који је стекао одређени број ЕСПБ бодова, на студијским програмима истог нивоа и врсте студија на другој високошколској установи, лице које је стекло диплому о завршеном високом образовању, односно лице које је изгубило статус студента због неуписивања школске године, на лични захтев, може се уписати на одговарајуће студије на Факултету без полагања пријемног испита. Упис се врши на основу упоређивања садржаја наставног програма са студијским програмима Факултета, признавања положених испита и признавања оствареног броја ЕСПБ бодова. Одлуку о признавању испита и преносу ЕСПБ бодова доноси Комисија за признавање ЕСПБ бодова коју именује Наставно веће.

л. Студије се изводе на српском језику. Садржај студијског програма, правила студирања, права и обавезе студената и друга питања од значаја за извођење студијског програма, штампају се сваке године као посебна публикација која је доступна јавности и у електронском облику.

1.2. Основне академске студије имају 240 ЕСПБ бодова. Завршени програм основних студија квалификује студента за наставак и завршетак мастер академских студија као и за перманентно учење током живота.

Прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1. Публикација Факултета](#) (у штампаном или електронском облику, [сајт институције](#)).

[Садржај](#)

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

2.1. Студијски програм ОАС **Менаџмент и бизнис** има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему у нашој земљи. Програм је конципиран тако да обезбеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане и корисне. Оне су у складу са основним задацима и циљевима који су дефинисани од стране Факултета, са потребама тржишта рада, савременим трендовима образовања у свету и Националним оквиром квалификација (НОКС). Сврха студијског програма је оспособљавање компетентних високостручних кадрова из области менаџмента и бизниса за препознатљиве, друштвено оправдане и корисне професије и занимања које су од опште и фундаменталне важности за друштвени развој, који на основу стеченог знања могу самостално решавати захтеве из домена одвијања пословних активности у оквиру различитих сектора и функција различитих врста предузећа и других организација и институција у земљи и шире.

Развој нашег економског система и његово укључивање у регионалне и светске интеграције, захтева образовање кадрова овога профила. Сходно томе, студијски програм прати динамичне промене у окружењу и потребе за новим компетенцијама, знањима и вештинама које се од дипломираних менаџера захтевају на тржишту рада и одраз је онога што је у свету најсавременије по наставним програмима и по научној и стручној литератури. Савременост програма и његова усклађеност са међународно признатим високошколским установама обезбеђује компетентност наших свршених студената у националним и европским оквирима.

Студент који заврши студијски програм **Менаџмент и бизнис** стиче компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, које омогућавају обављање различитих врста послова у различитим врстама предузећа и другим организацијама у области менаџмента, организације, предузетништва, планирања, производне и услужне делатности, међународног пословања као и успешно спровођење властитих предузетничких подухвата. Неки од њих су: пројектни менаџер, пројектни координатор, предузетник, менаџер за људске ресурсе, консултант у области организације, људских ресурса, пројеката, израде бизнис планова, руководиоца различитих предузећа у приватном и јавном сектору, саветник у министарствима, привредним коморама и другим врстама институција и организација у земљи и шире. Обликовањем компетенција путем изборних група, тежња је да се створе стручњаци са предузетничким и лидерским компетенцијама, али и способностима да праве своје организације оперативно ефикаснијим у односу на конкуренте.

Најразвијеније светске привреде, које традиционално свој привредни развој базирају на менаџерским и предузетничким принципима, образују своје кадрове програмима конципираним на сличан начин. У пост-транзиционом периоду у нашој привреди мала и средња предузећа постају генератор развоја и нових радних места што захтева способне и компетентне кадрове који ће преузети водеће улоге у овим предузећима како би успешно пословала, расла и развијала се. Такође и великим предузећима су потребни дипломирани менаџери и предузетнички оријентисани кадрови, како у креирању нових пословних подухвата тако и у увођењу неопходних стратегијских и организационих промена и иновација.

Сходно томе је и конципиран овај студијски програм који ставља фокус на предузетно, проактивно и иновативно размишљање и понашање засновано на препознавању прилика, претварање идеја у акцију, успешно вођење пројеката, иновативност и креативност, те преузимању ризика и одговорности за последице донетих одлука. Програм обезбеђује напредне могућности за образовање дипломираних менаџера који треба да преузму позиције, одговорности и важне професионалне улоге у предузећима без обзира на величину и привредну грану.

- 2.2. Студијски програм је у складу са основним циљевима и задацима Факултета и прилагођен је савременим потребама и захтевима који се у овој области постављају. Континуиране и интензивне промене у пословном окружењу захтевају промене у компетенцијама дипломираних менаџера и узрокују еволутивни карактер садржаја студијског програма, односно прилагођавање на бази повратних информација из окружења.
- 2.3. Сврха реализације овог студијског програма је јасно формулисана и опште прихваћена. Она недвосмислено показује своју унутрашњу кохерентност, доказује разложност и оправданост постојања, синхронизованост са мисијом Факултета и општим привредним и друштвеним циљевима. Усклађена је са токовима развоја образовања у Србији, између осталог кроз активности да се привреда, наука, образовање и друге делатности у Републици Србији придружују заједничком европском простору са циљем да постане конкурентан и продуктиван чинилац укупних развојних стремљења које следи Европа.

Прилози за стандард 2:

Прилог 1.1. Публикација Факултета (у штампаном или електронском облику, [сајт институције](#)).

Садржај

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

- 3.1. Основни циљ студијског програма је упознавање студената са теоријским и практичним академским знањима и вештинама из области менаџмента, бизниса, организације и других дисциплина заступљених у студијском програму, односно образовање дипломираних менаџера чије ће компетенције бити усвојена интегрисана професионална знања потребна за успешно обављање стручних послова у оквиру различитих сектора и функција у различитим врстама предузећа и других организација и институција у земљи и шире.

Основни циљ програма се постепено и хијерархијски остварује у зависности од изборних предмета у оквиру програма.

Студијски програм омогућава студентима усвајање знања у областима:

- фундаменталних економских дисциплина (функционисања тржишта, формирања цена, пословног понашања предузећа; макроекономске анализе, макроекономских агрегата и модела, институција тржишне привреде, инструмената и начина креирања економске политике, утицаја различитих привредно системских механизма и институција на привредни развој; међународне економије и међународне пословне активности);
- математике и статистике, кроз интегрисање знања и пружање студентима могућности за усвајање аналитичких алата и њихову примену у пословању привредног сектора;
- социологије и енглеског језика;
- информатике и управљачких информационих система кроз упознавање са методама, техникама и софтверским алатима и решењима за подршку одлучивању и управљању пословним процесима и променама;
- разумевања, анализе и решавања актуелних проблема у пословној пракси, примене различитих алата и техника ефективног управљања у планирању, организовању, вођењу и контроли пословних процеса у предузећима, институцијама и другим организацијама;
- маркетинга и истраживања тржишта, креирања, планирања, праћења и контроле тржишног успеха компанија;
- примене рачуноводствених метода и техника у пословној пракси, функционисања рачуноводственог система, анализе финансијских извештаја, израде пословних планова и др.;
- управљања финансијским токовима предузећа кроз прикупљање, инвестирање и финансирање пословних процеса, као и управљања ризицима у пословању предузећа;
- функционисања финансијских тржишта, институција и инструмената и њиховог значаја у мобилизацији финансијских средстава, њиховој концентрацији и финансирању привредног сектора;
- пословања различитих врста предузећа и других организација и институција;
- менаџмента и организације, пословног планирања и пословне анализе при доношењу пословних одлука у циљу повећања успешности пословања предузећа;
- вођења предузетничких процеса и разумевања предузетничке личности и иновативности као стратешке предности на свим нивоима пословања, препознавања и усвајања предузетничке филозофије, осмишљавања нових пословних подухвата, самосталног препознавање пословних прилика и њиховог превођења у организоване пословне процес;
- корпоративних комуникација, информисања, преговарања и закључивања уговора и других пословних аката, јавног наступа у медијима;
- начина рада различитих сектора у предузећима, као што су набавка, испорука, рециклирање, однос логистике и маркетинга, тражња и залихе, одржавање, складиштење, транспорт, продаја сировина, репроматеријала и производа;
- планирања и управљања производњом и услугама;
- управљања пројектима и инвестицијама, разумевања планирања, организовања, вођења и контроле инвестиционих пројеката, развоја људских ресурса;
- међународног бизниса, упознавање са различитим пословним активностима на међународном тржишту као претпоставке остваривања успеха предузећа у процесу интернационализације пословања и са основним елементима и функционисањем процеса међународног пословног управљања;
- обављања стручне праксе у предузећима, институција и другим врстама организација.

3.2. Циљеви реализације студијског програма су јасно и недвосмислено формулисани. Усклађени су са основним задацима и циљевима Факултета, захтевима тржишта рада и привредног развоја, развојем науке и друштва, даљим учењем и Националним оквиром квалификација (НОКС, ниво квалификација 6.2). Циљ студијског програма је заснован на дугорочној оријентацији Факултета у обављању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности, која треба да задовољи привредне и друштвене потребе за високо образованим дипломираним економистима. Циљ Факултета је да оствари висок квалитет процеса студија и квалитет свршених студената у складу са принципима познатих међународних високообразовних институција.

3.3. Такође, циљ је развој самог студијског програма кроз праћење достигнућа у пословној пракси и теорији, као и утицај на привредни развој земље преко знања, вештина и стваралачких компетенција дипломираних студената.

Прилози за стандард 3:

Прилог 1.1. Публикација Факултета (у штампаном или електронском облику, [сајт институције](#)).

